

at se i dette Spørgsmaal, og jeg betvivler, at det vil ske. Det var i Forvisning om, at noget saadant ikke vilde ske, at jeg i afvigte Oktober Maaned forelagde mit Lovforslag, det Forslag, vi nu har til første Behandling. Jeg fandt det saa meget rigtigere nu at forelægge det, som der jo var opnaaet Forlig Forsvarssagen vedrørende mellem det radikale Venstre og Socialdemokratiet, og det forekom mig, som jeg gjorde gældende i afvigte Oktober Maaned, at et saadant Forlig mellem de to Nedrustningspartier skulde mødes med en Ripost, med et Forslag fra forsvarsvenlig Side til Reform af Hærordningen af 1922. Da saa Valget gav det Resultat, at Venstre kom ind, at Venstre dannede Regering, ja, saa var jo hele det konservative Grundlag, der ønskedes, for, at man skulde tage Spørgsmaalet om en Revision af Hærordningen af 1922 op til ny Behandling, netop nu til Stede, og derfor tog jeg ikke i Betragtning, saa snart Rigsdagen var traadt sammen efter Valget, paa ny at forelægge mit Hærlovforslag.

Den højtærede Forsvarsminister har jo for ikke længe siden gjort sig til Talsmand for en saadan Revision, for en Reform af den gældende Hærordning, og han har ikke alene stillet i Udsigt, at han vilde optage Grundsynspunkter af mit Lovforslag med Hensyn til økonomiske Besparelser paa Militærbudgettet, men ogsaa, at han vilde tage op Synspunkter, som indeholdtes i mit Forslag med Hensyn til Forstærkning af Hærens krigsmæssige Effektivitet, ja, han har endvidere stillet i Udsigt, at han kunde tænke sig at gaa til nye Reforme indenfor den gældende Hærordning, bl. a. en Indskrænkning af Rytteriet og i Stedet for gaa over til en udvidet Anvendelse af Panserautomobiler, Tanks og forskellige moderne Vaaben, Motorcykler med Maskingeværer. Nu maa jeg, naar Venstre bringer Gaver, ikke mindst til de Konservative og ikke mindst i Forsvarssagen, som Middelalderens Franskmand sige: „timeo Venstreministre et dona ferentes“, jeg kunde nemlig tænke mig, at Aarsagen til denne pludselig opvaagnende Forsvarsiver i Partiet Venstre ikke saa meget skyldtes Iver for at faa Forsvarets Effektivitet forbedret som Ønsket om at faa et Paaskud til at foretage yderligere økonomiske Reduktioner af Hensyn til Tidens finanspolitiske Vanskeligheder. Jeg kunde tænke mig, at hvis man kunde faa de Konservative med til økonomiske Indskrænkninger, hvor det kan gøres uden at formindske den feltmæssige Effek-

tivitet — og det kan det utvivlsomt med den nuværende Ordning —, saa vilde man, uden at Hjertet bløder, være rede til at stille de i Udsigt satte Reforme paa det egentlige krigsmæssige Omraade i Bero paa ubestemt Tid. Jeg kunde tænke mig, at det i Virkeligheden er det, der ligger til Grund, naar der nu i Partiet Venstre og i Ministeriet er en tilsyneladende saa ivrig Interesse for Forsvarssagen.

Da man i 1922 mente det nødvendigt at gaa til en Nedsættelse af Forsvarsbudgettet, forelaa der for Hærens Vedkommende flere indbyrdes afvigende Forslag, idet det ikke var lykkedes at tilvejebringe Enighed mellem Generalerne; der mangler øjensynlig i Spidsen for Hæren den stærke Haand, som alene vil tage Hensyn til det hele Forsvarsvæsens Tarv og hensynsløst skære bort der, hvor Beskæringen kan foretages uden Skade. Vi fik derfor et meget daarligt Kompromis som Resultat, men i en stor Sag som denne, der i et halvt Aarhundrede har været mishandlet fra alle Sider og paa alle Maader, er et aabent Spørgsmaal at foretrække for et magert Forlig, fordi et saadant, i Stedet for at løse Problemet, blot skyder det ud i større Uklarhed, blot gør det endnu mere usikkert, saa det en skønne Dag melder sig i langt mere ondartet Form, lige som den onde Aand, der blev uddreven ved Beelzebul, kom tilbage med 7 andre onde Aander, og saa blev det sidste værre end det første.

Jeg giver i Grunden ikke Partierne Skylden for, at Forsvarssagen er blevet saa ilde behandlet i den sidste Fase af dette Spørgsmaals Udvikling, om end jeg synes, at almindelig sund Fornuft kunde have gjort sig mere gældende i 1922, men der blev af smidige militære Hjælpere lirket et Resultat igennem, som jeg hævder blev til stor Skade for Hæren, og som gik paa tværs af hele Udviklingen i øvrigt paa det militære Omraade. Man bevarede nemlig al den Administration, alle de Kontorer, der under forskellige Navne i Tidens Løb var groet frem — her som overalt i Statsadministrationen —, og mod hvilke Politikere, Forenklingskommissioner, Skatteborgerforeninger og andre Saneringsorganer kæmper den vanskeligste og mest haardnakkede Kamp. Disse Kontorer, der højest kan blive et nødvendigt Onde, er altid højest talende, de mest overbeviste om egen Uundværlighed, de mest fjendtlige overfor enhver selv nok saa nødvendig Nedsækning. Man lod altsaa disse farlige, indflydelsesrige Kontorer blive, som de var, skar højest en ubetydelig